

Uchybienie godności zawodu nauczyciela

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 10, styczeń 2020 18:01
Katarzyna Liszka-Michałka
Odśłony: 15123

Karta Nauczyciela nie zawiera definicji legalnej pojęcia zachowań uchybiających godności zawodu.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w sentencji wyroku z dnia 25 stycznia 2019 r. (III APa 59/18) pod ogólne sformułowanie "uchybienia godności zawodu nauczyciela" można podciągnąć wiele stanów faktycznych. Trzeba przy tym pamiętać, że uchybienia godności zawodu nauczyciela to zachowania przynoszące ujmę randze tego zawodu i funkcji pełnionej w społeczeństwie. Uchybienie godności zawodu nauczyciela to zatem naruszenie obowiązku godnego zachowania. Pojęcie to wiąże się z wzorcem postępowania nauczyciela, wynikającym z przepisów prawa, norm etyki zawodowej i innych norm moralnych.

Z godnością zawodu nauczyciela wiąże się ustalony standard postępowania nauczyciela, który stanowić powinien wzór dla innych i którego efektem powinno być wzbudzenie szacunku. Pamiętać jednak trzeba, że rodzące odpowiedzialność dyscyplinarną zachowania lub zaniechania muszą być bezprawne, czyli niezgodne z wzorcem prawidłowego zachowania się w określonej sytuacji oraz zawinione.

Do katalogu zachowań uchybiających godności i obowiązkom nauczyciela, mogących stanowić podstawę do poniesienia przez nauczyciela odpowiedzialności dyscyplinarnej, można zaliczyć:

- narażanie uczniów na utratę zdrowia i życia,
- nieetyczne zachowania wobec współpracowników i kierownictwa placówki oświatowej (rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, rozpowszechnianie informacji objętych tajemnicą rady pedagogicznej),
- stosowanie przemocy fizycznej,
- stosowanie przemocy psychicznej,
- niewłaściwe realizowanie zadań edukacyjnych i wychowawczych,
- niską kulturę osobistą (używanie wulgaryzmów),
- dopuszczenie się plagiatu,
- oszustwo,
- poświadczenie nieprawdy,
- fałszerstwo,
- pedofilię,
- poniżanie uczniów,
- wykorzystywanie swojej pozycji celem zmuszenia ucznia do określonych zachowań czy inne obcesowe zachowania, które nie przystają osobie zobowiązanej do kształtowania pożądanych postaw.

Powyższy katalog nie ma rzecz jasna charakteru zamkniętego (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 grudnia 2018 r. III APo 17/18).

Orzekając o odpowiedzialności dyscyplinarnej i wymierzając kary wymienione w art. 76 Karty Nauczyciela, komisje dyscyplinarne i sądy muszą zatem zbadać określony stan faktyczny i ocenić go z punktu widzenia materialnoprawnych przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Źródło: LEX